

NovoPen Echo[®] Gebruikershandleiding

Lees deze handleiding aandachtig door voor je de NovoPen Echo[®] voor insulinetoediening voor de eerste keer gebruikt

Kijk voor een verkorte gebruiksaanwijzing aan het einde van deze handleiding

Inhoud

Overzicht penonderdelen
.....binnenkant omslag

Inleidingbinnenkant omslag

Belangrijke opmerkingen1

De pen klaar maken voor een injectie

Een insulinepatroon plaatsen2

Als je witte en troebele insuline gebruikt5

Een nieuwe naald erop doen6

Controleer ALTIJD de insulinetoevoer
voordat je injecteert8

Je dosis instellen10

Je dosis injecteren12

Na je injectie14

Hoe gebruik je de geheugenfunctie ?

Wat is de geheugenfunctie?16

Hoe lees je de geheugenfunctie af?17

Hoe controleer je je laatste dosis?18

Hoe controleer je hoeveel insuline er over is? ..19

Als je meer insuline nodig hebt dan er over is in de patroon20

Hoe vervang je een gebruikte insulinepatroon?22

Bijzondere meldingen op de display24

Hoe verzorg je je pen?26

Verzorgen26

Schoonmaken26

Bewaren27

Weggooien27

Garantie28

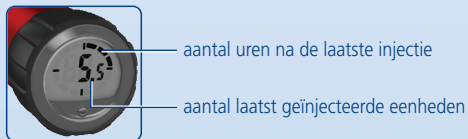
Ga voor meer informatie naar
www.novotrainig.com/novopenecho/NL01

NovoPen Echo®

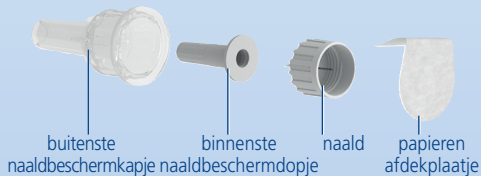
Pen

Geheugenfunctie

Naald voor eenmalig gebruik (voorbeeld)

Insulinepatroon (Penfill® patroon 3 ml)

Inleiding

Dank je voor het kiezen voor NovoPen Echo®. NovoPen Echo® is een insulinepen voor meermalig gebruik met een geheugenfunctie.

Lees deze handleiding aandachtig voor je pen gebruikt – zelfs als je al eerder NovoPen Echo® of een vergelijkbaar toedieningssysteem van Novo Nordisk hebt gebruikt. Deze handleiding bevat alles wat je moet weten over je pen en hoe je deze moet gebruiken.

NovoPen Echo® is een toedieningssysteem ontworpen voor gebruik door één persoon en wordt gebruikt door mensen met diabetes om zelf insuline te kunnen injecteren. Het pensysteem gebruikt Penfill® 3 ml patronen met insuline en naalden voor eenmalig gebruik van Novo Nordisk. De naalden worden apart geleverd. Het pensysteem maakt het mogelijk voor de gebruiker om benodigde doses van 0,5 tot 30 eenheden in te stellen in stappen van 0,5 eenheden.

De pen heeft een geheugenfunctie die je helpt het aantal eenheden van de vorige injectie te onthouden en geeft aan hoeveel tijd er daarna voorbijgegaan is.

De pen is voor meermalig gebruik. Dit betekent dat je deze kan hergebruiken. Als de insuline in een patroon op is kan je de patroon eenvoudig vervangen door een nieuwe.

De pen is verkrijgbaar in rood en blauw. Als je twee soorten insuline gebruikt, raden we je sterk aan om voor elke soort insuline een verschillende kleur pen te gebruiken.

Over deze handleiding:

In deze handleiding, worden stap voor stap de aanwijzingen beschreven hoe je je pen moet gebruiken. Belangrijke en extra informatie wordt duidelijk aangegeven door de tekens die je hieronder ziet:

Belangrijke informatie

Let vooral op deze informatie omdat deze belangrijk is voor het veilig gebruiken van de pen.

Als je niet zorgvuldig de instructies volgt, kan je te weinig of te veel of zelfs helemaal geen insuline krijgen.

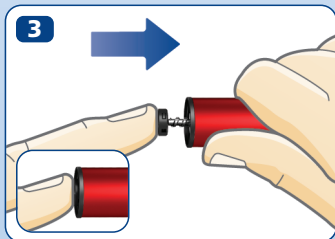
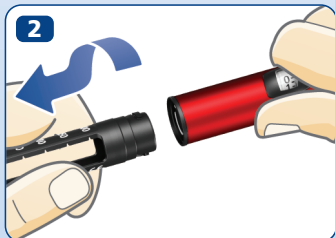
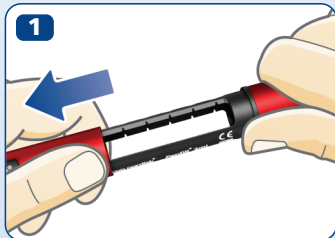
Extra informatie

Belangrijke opmerkingen

- **Gebruik NovoPen Echo® niet zonder duidelijke uitleg** van je dokter of verpleegkundige. Zorg ervoor dat je vertrouwd bent met het injecteren met de pen voordat je je behandeling ermee begint. Je kan je kennis op elk moment opfrissen door de instructievideo online te bekijken op www.novotraining.com/novopenecho/NL01
- **Als je blind of slechtziend bent, gebruik NovoPen Echo® dan niet zonder hulp.** Zoek hulp van een persoon met een goed gezichtsvermogen die geoefend is in het gebruik van NovoPen Echo®.
- **Controleer ALTIJD de insulinetoevoer voordat je begint.** Gebruik de pen niet als de insuline niet uit de naaldpunt spuit als je de toevoer controleert. Als je de insulinetoevoer niet controleert, kan je te weinig of te veel of zelfs helemaal geen insuline krijgen.
- **Als je je pen laat vallen,** controleer dan de insulinepatroon op beschadigingen, bijvoorbeeld barstjes. Vervang de patroon zododig door een nieuw exemplaar.
- **Als je per ongeluk tussen injecties door je pen uit elkaar draait,** is het belangrijk om de insulinetoevoer te controleren voor je volgende injectie. Je moet dit misschien meerdere keren doen voordat er insuline uit de naaldpunt spuit. Als er geen insuline verschijnt, krijg je misschien zelfs helemaal geen insuline.
- **NovoPen Echo® is ontwikkeld voor gebruik met Penfill® 3 ml insulinepatronen en NovoFine® of NovoTwist®** naalden voor eenmalig gebruik met een maximale lengte van 8 mm.
- **Novo Nordisk is niet verantwoordelijk** voor schade als gevolg van het gebruik van NovoPen Echo® samen met andere dan bovengenoemde producten.
- **Controleer altijd de naam en de kleur van de patroon** om er zeker van te zijn dat deze de soort insuline bevat die je nodig hebt. Als je de verkeerde soort insuline gebruikt, kan je bloedsuikerspiegel te hoog of te laag worden.
- **Neem altijd een reservepen,** extra insuline van dezelfde soort(en) die je gebruikt en nieuwe naalden mee voor het geval van verlies of beschadiging.
- **Deel nooit je pen,** insulinepatronen of je naalden met andere mensen. Ze zijn alleen bestemd voor gebruik door jezelf.
- **Houd de pen,** insulinepatronen en naalden **altijd buiten het zicht en bereik van anderen, vooral kinderen.**
- **Draag je pen altijd bij je. Laat deze niet achter in een auto** of op een plaats waar het te warm of te koud kan zijn.
- Verzorgers moeten als ze **met gebruikte naalden werken uiterst voorzichtig zijn** om te vermijden dat ze zich prikken aan de naald en om kruisbesmetting te voorkómen.

2 Een insulinepatroon plaatsen

- Haal de pendop van de pen.

- Draai de patroonhouder eraf. Leg deze aan de kant voor later.

- **De zuigerstang kan uit je pen steken.** Als dit het geval is, **duw deze dan volledig terug** tot hij niet verder kan.

 De zuigerstang en de stamper kunnen loszitten en zelfstandig bewegen. Dit is normaal en heeft geen invloed op de werking van de pen.

- Neem een nieuwe insulinepatroon. Houd de zwarte patroonhouder vast en laat de patroon, **met als eerste het schroefdraaduiteinde**, erin glijden zoals weergegeven op de afbeelding. De kleur van je patroon kan anders zijn dan op het plaatje. Dit hangt af van de soort insuline die je gebruikt.

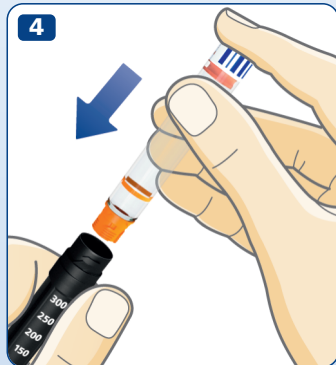

Controleer de naam en de kleur van de patroon om er zeker van te zijn dat het de soort insuline bevat die je nodig hebt. Als je de verkeerde soort insuline gebruikt, kan je bloedsuikerspiegel te hoog of te laag worden.

Controleer dat de patroon niet beschadigd is, bijvoorbeeld geen barstjes heeft. Je kan nakijken hoe dit moet **in de bijsluiter van de Penfill® 3ml patroon die in de verpakking van de Penfill® 3ml patroon zit.**

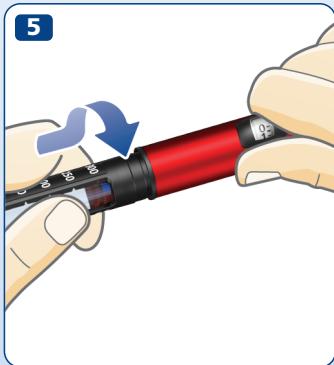
Controleer dat de insuline er uitziet zoals die er zou moeten uitzien. In de bijsluiter van de Penfill® 3ml patroon staat hoe je soort insuline er moet uitzien.

NovoPen Echo® is ontwikkeld voor gebruik met Penfill® 3 ml patronen en NovoFine® of NovoTwist® naalden voor eenmalig gebruik met een maximale lengte van 8 mm.

4

5

- Draai de patroonhouder er op, zoals afgebeeld, tot je **een klik hoort of voelt**.

Als je een insulinepatroon gebruikt met troebele insuline (witte insulinesuspensie), **meng dan insuline altijd goed vlak vóór het injecteren**. Lees de bijsluiter van de Penfill® 3 ml patroon hoe je je soort insuline moet mengen.

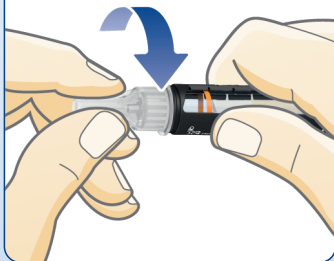
Zorg ervoor dat er voldoende ruimte in de patroon is voordat je de insuline mengt: de rubberen zuiger moet **boven de witte rand** van de patroonhouder zijn als je de pen vasthoudt zoals op het plaatje. Dit is nodig om er zeker van te zijn dat het glazen balletje in de patroon vrij kan bewegen om de insuline te mengen.

Als de rubberen zuiger lager dan de witte rand is, vervang dan de insulinepatroon door een nieuwe, zie ook pagina 22-23.

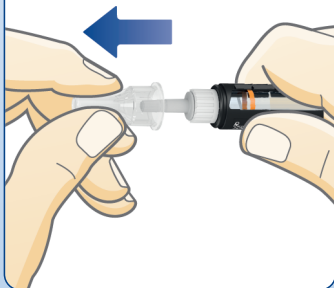

6 Een nieuwe naald erop doen

1

2

- Neem een nieuwe naald en verwijder het papieren afdekplaatje.
- Druk de naald **recht** op de pen. **Draai deze tot hij vast zit.**

- Haal het buitenste naaldbeschermkapje eraf en bewaar deze. Je hebt het na de injectie nodig om de naald veilig van de pen te verwijderen.

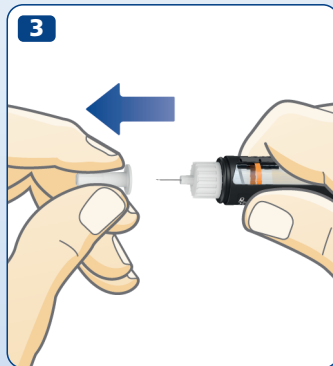
Gebruik altijd een nieuwe naald voor elke injectie.

Dit verkleint de kans op verstopte naalden, besmetting, infecties en onjuiste toediening.

Gebruik nooit een verbogen of beschadigde naald.

Doe geen nieuwe naald op je pen tot het tijd is voor je volgende injectie.

- Trek het binnenste naaldbescherm dopje eraf en gooi deze weg. Er kan een druppel insuline aan de naaldpunt verschijnen. Dit is normaal maar je moet nog steeds de **insulinetoevoer controleren**.

 NovoPen Echo® is ontwikkeld voor gebruik met Penfill® 3 ml insulinepatronen en NovoFine® of NovoTwist® naalden voor eenmalig gebruik met een maximale lengte van 8 mm.

8 Controleer **ALTIJD** de insulinetoevoer voordat je injecteert

Controleer **ALTIJD** de insulinetoevoer voordat je injecteert. Controleer zo vaak als nodig totdat er insuline uit de naaldpunt spuit. Dit zorgt ervoor dat een eventuele ruimte en luchtbellen verwijderd worden en dat de insuline door de naald kan.

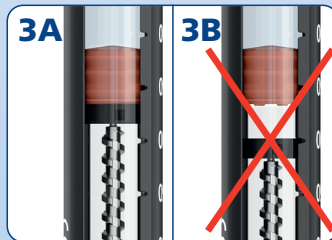
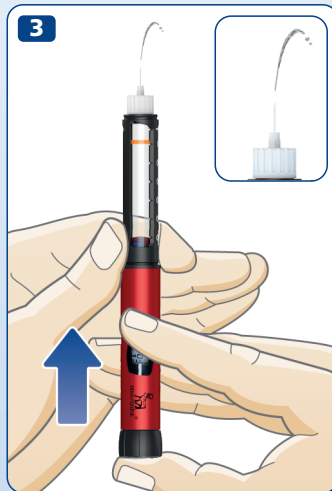
- Trek de toedieningsknop uit, als deze nog niet uitsteekt.
- Draai de toedieningsknop en stel **2 eenheden** in.

- **Druk de toedieningsknop in** totdat het dosisafleesvenster op "0" staat.
De "0" moet recht tegenover de dosisaanwijspijl staan.
- Controleer dat er **insuline uit de naaldpunt spuit**.

Als er geen insuline verschijnt, herhaal dan stap 1-3 totdat er insuline uit de naaldpunt spuit.

Als er na meerdere keren geen insuline verschijnt, controleer dan het insulinevenster om te zien of er ruimte tussen de zwarte stamper en de oranje rubberen zuiger zit, *zie afbeeldingen 3A en 3B*. Als je geen ruimte ziet, vervang de naald en test de insulinetoevoer weer.

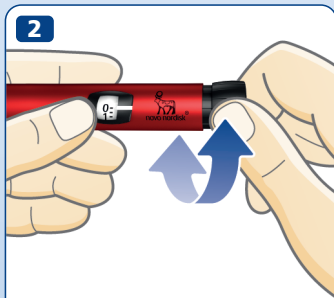
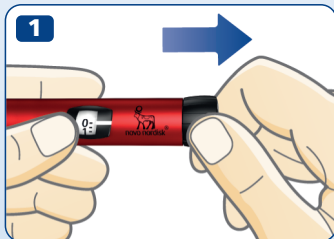
De controle van de insulinetoevoer is klaar als je ziet dat er insuline uit de naaldpunt spuit.

Probeer niet te injecteren als er geen insuline uitkomt. Je krijgt geen insuline, zelfs niet als het getal in het dosisafleesvenster verandert. Dit kan leiden tot te hoge bloedsuiker (hyperglykemie).

Als er geen insuline uitkomt na het meerdere keren controleren van de insulinetoevoer, gebruik de pen dan niet. Neem contact op met je leverancier voor een nieuwe pen.

10 Je dosis instellen

**2,5 eenheden
ingesteld**

**12 eenheden
ingesteld**

- **Trek de toedieningsknop uit**, als deze nog niet uitsteekt.
- **Zorg ervoor dat het dosisafleesvenster op "0" staat, voordat je begint.** De "0" moet recht tegenover de dosisaanwijspijl staan.

- **Draai de toedieningsknop om de dosis in te stellen die je nodig hebt.** Je kan de toedieningsknop **naar voren of naar achteren draaien.**

i De draaibare toedieningsknop verandert het aantal eenheden. Alleen in het dosisafleesvenster en bij de dosisaanwijspijl staat het aantal ingestelde eenheden per dosis. Je kan tot 30 eenheden per dosis instellen.

Halve eenheden worden weergegeven als streepjes tussen de getallen.

Kijk altijd door het insulinevenster **om er zeker van te zijn dat de insuline in je pen er uitziet zoals het er hoort uit te zien**. In de bijsluiters van Penfill® 3 ml patroon staat hoe je soort insuline er moet uitzien.

Gebruik altijd het dosisafleesvenster en de dosisaanwijspijp om te zien hoeveel eenheden je instelt.

Gebruik niet de schaalverdeling op de patroonhouder. Deze geeft alleen weer hoeveel insuline er ongeveer over is in je pen.

Tel niet het aantal klikken van de pen.

Als je een verkeerde dosis instelt en injecteert, kan je bloedsuikerspiegel te hoog of te laag worden.

Als je meer dan 30 eenheden nodig hebt, kan je ervoor kiezen een ander insulinetoedieningssysteem te kiezen van Novo Nordisk met een hogere maximale dosis.

De toedieningsknop moet gemakkelijk draaien. Gebruik geen kracht om te draaien.

Als je pen minder dan 30 eenheden bevat, stopt de instelknop bij het aantal eenheden dat over is. Als je meer insuline nodig hebt dan over is in de patroon, *zie pagina's 20-21*.

12 Je dosis injecteren

Controleer ALTIJD de toevoer voordat je injecteert.

- **Controleer de naam en de kleur** van de patroon om er zeker van te zijn dat het de insulinesoort bevat die je nodig hebt. Als je de verkeerde soort insuline gebruikt, kan je bloedsuikerspiegel te hoog of te laag worden.
- **Steek de naald in je huid** zoals voorgedaan door je dokter of verpleegkundige.
- **Zorg ervoor dat je het dosisafleesvenster kan zien.**
- **Druk de toedieningsknop in** tot het dosisafleesvenster op "0" staat. De "0" moet op een rechte lijn met de dosisaanwijspijl staan. Je kan een klik horen of voelen.

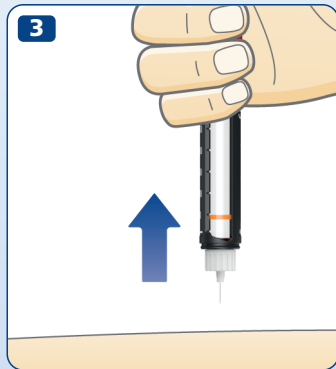
- **Houd de naald in je huid** nadat het dosisafleesvenster weer op "0" staat en **tel langzaam tot 6.**

Als je de naald er eerder uithaalt kun je een straaltje insuline uit de naaldpunt zien spuiten. Als dat zo is dan is niet de hele dosis geïnjecteerd en moet je vaker je bloedsuikerspiegels controleren.

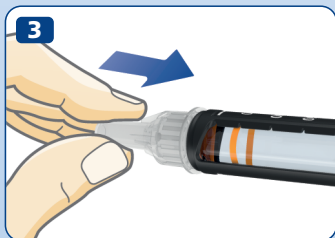
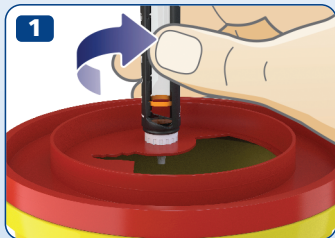
- Haal de naald uit je huid.

! **Injecteer altijd door de toedieningsknop in te duwen. Draai deze niet.** Als je de drukknop draait, injecteer je **geen** insuline. **Kijk altijd op het dosisafleesvenster om te weten hoeveel eenheden je injecteert.** Tel niet het aantal klikken van de pen. Het dosisafleesvenster laat het precieze aantal eenheden zien. **Als de drukknop stopt** voordat het dosisafleesvenster op "0" staat, dan kan de naald verstopt zijn. Draai de instelknop weer op "0" en vervang de naald door een nieuwe. Controleer de insulinetoevoer en injecteer je hele dosis.

i Je kan een druppel insuline zien aan de naaldpunt na de injectie. Dit is normaal en heeft geen invloed op je dosis.

14 Na je injectie

- Verwijder onmiddellijk de naald door deze op een naaldcontainer te schroeven.

- Als je geen naaldcontainer hebt, volg dan een eenhandige dop-op-de-naald-methode. **Leid, op een vlakke ondergrond, de naaldpunt in het buitenste naaldbeschermkapje** zonder de naald aan te raken.

- Raak het buitenste naaldbeschermkapje niet aan voordat deze de naald bedekt.
- Druk, als de naald bedekt is, **het buitenste naaldbeschermkapje zorgvuldig helemaal aan.**

Probeer nooit het binnenste naaldbeschermkapje weer op de naald te doen.

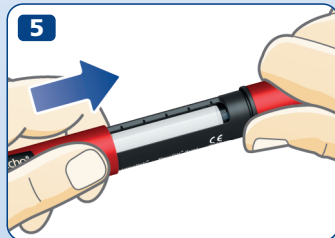
Je kan jezelf prikken aan de naald.

- Houd de zwarte patroonhouder vast en schroef de naald los. Gooi deze op veilige wijze weg zoals verteld door je dokter of verpleegkundige.
- **Plaats na elk gebruik de dop** op de pen om de insuline tegen licht te beschermen.
- Bewaar je pen zorgvuldig. De pen moet **buiten het zicht en bereik van anderen, vooral kinderen**, worden bewaard, zie pagina 27 voor het bewaren van de pen.

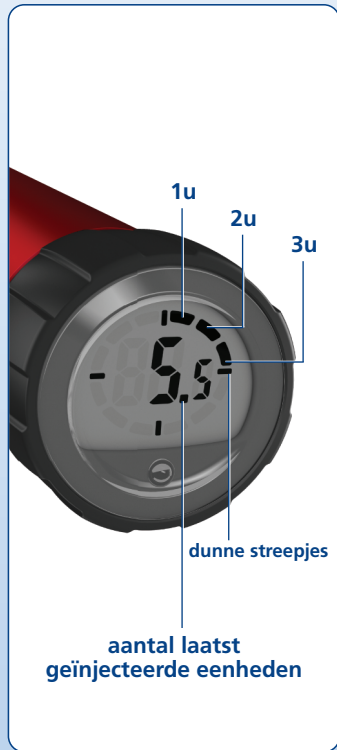

Houd altijd de zwarte patroonhouder vast als je de naald eraf schroeft. Je zou anders de pen uit elkaar kunnen draaien. Als dit gebeurt, draai de pen dan weer in elkaar. Vervang de naald en controleer de insulinetoevoer voor je volgende injectie om er zeker van te zijn dat je de hele dosis krijgt.

Verwijder altijd de gebruikte naald en gooi deze op veilige wijze weg, bijvoorbeeld in een naaldcontainer, zoals verteld door je dokter of verpleegkundige. Dit verkleint de kans op verstopte naalden, besmetting, infectie en onjuiste toediening. Bewaar je pen niet met een naald erop.

16 Wat is de geheugenfunctie?

Je pen heeft een geheugenfunctie die **informatie bewaart over hoeveel insuline je de laatste keer hebt geïnjecteerd en hoeveel uur geleden dat was.**

Het getal in de display van de geheugenfunctie laat het **aantal eenheden** zien dat de laatste keer is geïnjecteerd.

De balkjes aan de rand laten zien hoeveel **hele uren** voorbijgegaan zijn na je laatste injectie. Als er één heel uur voorbijgegaan is zal er één balkje staan. Een volgend balkje verschijnt als er weer een heel uur voorbijgegaan is.

De vier **dunne streepjes** zijn altijd zichtbaar als het display is geactiveerd.

Het voorbeeld links laat 5,5 geïnjecteerde eenheden zien, langer dan 3 uur geleden maar korter dan 4.

Merk op dat **de geheugenfunctie alleen de informatie over de laatste injectie of controle van insulinetoevoer bewaart.** Als je bijvoorbeeld de insulinetoevoer controleert met 2 eenheden en vervolgens 15 eenheden injecteert, bewaart de geheugenfunctie alleen de informatie over de 15 geïnjecteerde eenheden en de tijd die daarna voorbijgegaan is.

De geheugenfunctie **zegt je niet hoeveel insuline je nodig hebt** voor je volgende injectie. Als je twijfelt hoeveel insuline je moet injecteren, controleer dan je bloedsuikerspiegel. Anders krijg je misschien te veel of te weinig insuline.

Hoe lees je de geheugenfunctie af?

De onderstaande voorbeelden laten zien hoe je de geheugenfunctie afleest.

Langer dan 12 uur geleden

(alle 12 balkjes zichtbaar)

16,5 eenheden geïnjecteerd

Langer dan 1 uur geleden maar minder dan 2

(één balkje zichtbaar)

16,5 eenheden geïnjecteerd

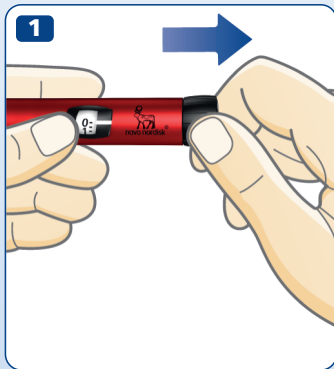

Korter dan 1 uur geleden

(geen balkje zichtbaar)

16,5 eenheden geïnjecteerd

18 Hoe controleer je je laatste dosis?

- Zorg ervoor dat het dosisafleesvenster op "0" staat voordat je begint. De "0" moet recht tegenover de dosisaanwijspijl staan.
- **Trek de draaibare toedieningsknop uit.**

- **Druk de draaibare toedieningsknop weer in** om je laatste toediening te controleren.
Eerst zie je het testdisplay. Alle display onderdelen zijn zichtbaar om te laten zien dat de display werkt.
Vervolgens laat de display de gegevens van je laatste toediening zien. Na 10 seconden gaat deze uit.

Draai niet aan de toedieningsknop als je je laatste toediening controleert. Draaien en daarna indrukken zal de gegevens van je laatste toediening wissen. Als je de toedieningsknop per ongeluk draait, draai deze dan terug tot "0" voordat je deze indrukt. Dit zal de gegevens van je laatste toediening **niet** wissen. **Als er onderdelen op het display niet zichtbaar zijn**, dan werkt de display niet goed. Neem contact op met je leverancier voor een nieuwe pen. Je kan de pen nog steeds gebruiken voor insulinetoediening maar dan zonder de geheugenfunctie.

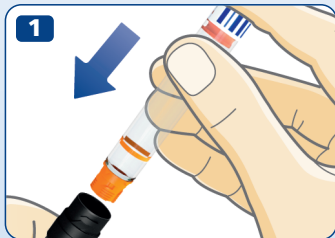
Het dosisafleesvenster geeft precies aan hoeveel insuline er over is in de patroon als er minder dan 30 eenheden inzitten.

- **Draai de toedieningsknop** tot deze stopt.
 - Controleer het dosisafleesvenster:
 - Als deze "30" aangeeft. **Er zijn 30 of meer eenheden** over in de patroon.
 - Als deze minder dan "30" aangeeft. **Het geeft het aantal eenheden aan dat over** is in de patroon.
 - Draai de toedieningsknop terug totdat het dosisafleesvenster op "0" staat.
-
- Gebruik de **insulineschaalverdeling** om te zien hoeveel insuline er **ongeveer** over is in de insulinepatroon.

i Als je meer insuline nodig hebt dan over is in de patroon, neem dan je hele dosis uit een nieuwe patroon, zie pagina 20.

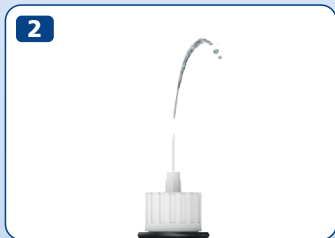

20 Als je meer insuline nodig hebt dan over is in de patroon

Als je meer insuline nodig hebt dan over is in de patroon, neem dan **je hele dosis uit een nieuwe patroon.**

- Verwijder de naald. Draai de patroonhouder eraf en gooi de gebruikte patroon weg.
- Plaats een nieuwe patroon, zie *pagina's 2-4*.

- Doe een nieuwe naald erop en **controleer de insulinetoevoer**, zie *pagina's 6-9*.

- Stel je **hele dosis in met de nieuwe patroon** en injecteer, zie *pagina's 10-13*.

Alleen als je geoeftend of geadviseerd bent door je dokter of verpleegkundige kan je je dosis verdelen over twee patronen.

Als je afgeleid bent, een rekenfout maakt of vergeet om de insulinetoevoer te controleren kan je een eenmalige onder- of overdosering krijgen die kan leiden tot een te hoge of te lage bloedsuikerspiegel.

Als je je niet lekker voelt na het verdelen van de dosis, controleer dan je bloedsuiker en/of raadpleeg je dokter of verpleegkundige.

Als je je dosis verdeelt:

- 1 Controleer de insulinetoevoer.**
- 2** Controleer hoeveel insuline er over is en noteer dit. Draai de toedieningsknop tot deze stopt. Het dosisafleesvenster laat het aantal eenheden zien dat over is in de patroon.
- 3** Injecteer alle insuline die nog in de patroon zit.
- 4** Bereken hoeveel eenheden je nodig hebt voor je hele dosis.
- 5** Verwijder de gebruikte naald en patroon.
- 6** Plaats een nieuwe patroon en bereid deze voor voor injectie.
- 7** Doe een nieuwe naald erop en **controleer de insulinetoevoer.**
- 8** Stel de rest van je dosis in met de nieuwe patroon en injecteer.

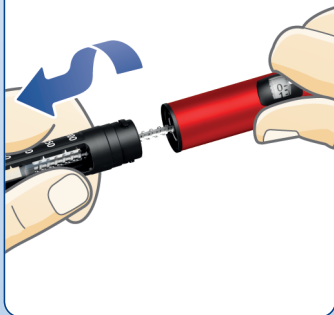
Als je je dosis over twee injecties verdeelt, zal de geheugenfunctie alleen de informatie over de tweede injectie bewaren.

22 Hoe vervang je een gebruikte insulinepatroon?

1

2

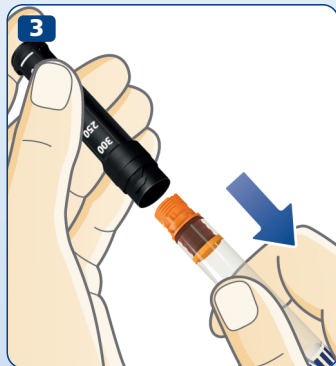

- **Verwijder de naald** van je pen als deze er nog op zit **en gooi hem weg**, zie pagina's 14-15.

- Draai de patroonhouder eraf.

i Als je de patroonhouder eraf draait, steekt de zuigerstang uit je pen. Deze kan uit zichzelf heen en weer bewegen. Duw hem weer terug zoals beschreven op pagina 2.

- Houd de zwarte patroonhouder scheef en **laat de patroon eruit glijden**. Gooi deze weg zoals verteld door je dokter of verpleegkundige.
- Duw de zuigerstang weer terug. **Plaats vervolgens een nieuwe patroon** en draai de patroonhouder er weer op. Doe een nieuwe naald erop en controleer de insulinetoevoer, zie *pagina's 6-9*.

24 Bijzondere meldingen op de display

Laatste injectie niet geregistreerd

De geheugenfunctie heeft je laatste injectie niet geregistreerd.

Wat moet je doen?

Normaal gesproken werkt de geheugenfunctie weer na je volgende injectie.

Als dit niet het geval is, neem dan contact op met je leverancier voor een nieuwe pen. Je kan de pen nog steeds gebruiken voor insulinetoediening maar zonder de geheugenfunctie.

Geheugenfunctie werkt niet of een lege batterij

De geheugenfunctie is niet geactiveerd of de batterij is leeg.

Wat moet je doen?

Trek de toedieningsknop uit en druk deze vervolgens weer in om de geheugenfunctie te activeren. Als het display leeg blijft is de batterij leeg. Neem dan contact op met je leverancier voor een nieuwe pen. Je kan de pen nog steeds gebruiken voor insulinetoediening tot je een nieuwe krijgt. *Zie pagina 28 voor informatie over de garantie.*

Pen nadert einde gebruiksduur

De batterij is bijna leeg en de geheugenfunctie nadert het einde van de gebruiksduur.

Wat moet je doen?

De pen werkt vier tot vijf jaar. Als de batterij leger raakt en de geheugenfunctiedisplay geeft al een tijdje "End" aan, dan zal deze leeg worden en stoppen met werken.

Neem dan contact op met je leverancier voor een nieuwe pen. Je kan de pen nog steeds gebruiken voor insulinetoediening tot je een nieuwe krijgt. *Zie pagina 28 voor informatie over de garantie.*

26 Hoe verzorg je je pen?

Verzorgen

- **Gebruik je NovoPen Echo® alleen** zoals beschreven in deze handleiding.
- **Laat je pen niet vallen** en stoot deze niet tegen harde oppervlakken. Als je hem laat vallen of een probleem vermoedt, controleer dan de insulinepatroon op beschadigingen, bijvoorbeeld barstjes. Vervang de patroon indien nodig door een nieuwe.
- **Houd je pen uit de buurt** van direct zonlicht en stel de pen niet bloot aan stof, vuil of vloeistof.
- **Stel je pen (zonder insulinepatroon) niet bloot aan** temperaturen lager dan -25°C of hoger dan $+45^{\circ}\text{C}$. Stel je pen niet langer dan een aaneengesloten maand bloot aan temperaturen lager dan $+5^{\circ}\text{C}$.
Met een geplaatste insulinepatroon, zie de bewaarinstructies in de bijsluiters van Penfill® 3ml patroon die bijgesloten is in de Penfill® 3 ml patroonverpakking.
- **Probeer je pen niet te repareren** of uit elkaar te halen.
- De batterijduur is ongeveer vier tot vijf jaar. Voor je veiligheid is de batterij niet vervangbaar. Als de batterij leeg is, neem dan contact op met je leverancier voor een nieuwe pen. Je kan je pen nog steeds blijven gebruiken voor insulinetoediening zonder de geheugenfunctie te gebruiken.

Schoonmaken

- **Maak je pen alleen schoon** met een mild schoonmaakmiddel op een vochtige doek.
- **Was, week en bevochtig je pen niet** en gebruik geen blekende middelen met chloor, jood of alcohol om je pen schoon te maken. Je kan deze dan beschadigen.
- Als er insuline op de buitenkant van je pen zit, **maak deze dan schoon voor het opdroogt** met een mild schoonmaakmiddel op een vochtige doek.

Bewaren

- **Bewaar je pen bij kamertemperatuur** – met of zonder insulinepatroon in de patroonhouder.
- **Bewaar je pen niet met een naald erop.**
- **Bewaar je pen niet in de vriezer** met een insulinepatroon erin en bewaar het niet in de koelkast of dichtbij een koelement.
- **Bewaar de insulinepatronen** zoals beschreven in de bijsluiters van Penfill® 3ml patroon. Hier vind je ook informatie over de uiterste gebruiksdatum. De uiterste gebruiksdatum vermeld op de patroon is geldig voor ongebruikte patronen die in de koelkast bewaard worden. Gebruik nooit een patroon na de uiterste gebruiksdatum op de patroon of zijn verpakking.
- **Bewaar je pen in zijn bewaartasje/houder** als dat mogelijk is.

Weggoeien

- **Gooi de pen niet weg** met het huishoudelijk afval.
- **Gooi de pen weg zoals verteld door je dokter, verpleegkundige, apotheker of plaatselijke wetgever.** Denk aan het milieu als je je pen weggooit. De pen bevat een lithium batterij, elektronische onderdelen en recyclebare materialen. Zorg er ook voor de insulinepatroon en de naald te verwijderen voor je de pen weggooit.

28 Garantie

NovoPen Echo® heeft een garantie van 3 jaar, hieronder valt de geheugenfunctie.

Als je pen gebreken vertoont zal Novo Nordisk deze vervangen. Breng, binnen 3 jaar na ontvangst, de pen terug naar je leverancier ter inspectie. Sluit het afleverbewijs/de aankoopbon bij die je hebt gekregen toen je je NovoPen Echo® ontving.

De fabrikant kan niet verantwoordelijk worden gesteld voor eventuele problemen met je pen als de instructies niet zijn opgevolgd.

Als je het chargenummer van je pen nodig hebt, vind je dat op de toedieningsknop, *zoals te zien op de afbeelding op de binnenkant van de omslag*.

NovoPen Echo®, Penfill®, NovoFine® en NovoTwist® zijn geregistreerde merknamen van Novo Nordisk A/S, Denemarken.

De CE-markering op een medisch hulpmiddel betekent dat het product voldoet aan de eisen in de Europese Richtlijn 93/42/EEC inzake Medische Hulpmiddelen. NovoPen Echo® voldoet aan de specificatiegrenzen voor dosisnauwkeurigheid volgens ISO 11608-1 "Pen-Injectors for Medical use, Part 1: Requirements and test methods".

© 2013
novonordisk.nl

Vervaardigd door:
Novo Nordisk (China)
Pharmaceuticals Co. Ltd.
99 Nanhai Road, TEDA
300457 Tianjin, P.R. China

Voor:
Novo Nordisk B.V.
Flemingweg 18
2408 AV Alphen aan den Rijn

8-4251-91-010-1